

Nederlands

Tentoonstelling over
verweven levens,
familiewortels en alternatieve
verwantschappen

Onlosmakelijk verbonden

VHOG

Geen mens, dier of plant bestaat op zichzelf. Ons bestaan ontvouwt zich altijd in symbiose, in relatie tot de ander. Van familie en gemeenschap tot landschappen en ondergrondse netwerken. We bewegen ons door verhalen die ons voorgingen en laten zelf nieuwe sporen achter. Tegelijkertijd is die verbondenheid geen vaststaand en eenduidig gegeven.

In *Onlosmakelijk verbonden* verkennen kunstenaars de manieren waarop levens met elkaar verstrengeld raken. Soms vanuit noodzaak, door het verbeelden van alternatieve werkelijkheden of via collectief experiment. Soms door te graven in familiearchieven, herinneringen op te halen en te reconstrueren. En soms door ruimte te geven aan dubbelzinnig verlies; zoals het verlangen naar een plek of persoon die er niet meer is, maar nooit echt verdwijnt. De kunstenaars onderzoeken hun eigen achtergrond en wortels, wat vorm krijgt in textiel, keramiek, fotografie, schilderkunst en het gebruik van kunstmatige intelligentie.

In alle werken zie je sporen van verbondenheid en wat we van anderen hebben gekregen. Die inspiratie komt niet alleen uit menselijke relaties, maar ook uit de natuur. Daar vind je vormen van sterke wederkerigheid, maar ook spanningsvolle, parasitaire relaties waarin de één op de ander leunt. Deze vormen van samenleven zijn niet altijd eenvoudig en harmonieus, maar laten zien dat juist in verschil en afhankelijkheid iets kan ontstaan en veranderen.

Hoe werken deze nieuwe, alternatieve vormen van verbinding en welke kunnen onze relaties vandaag inspireren? Hoe kunnen we ze opnieuw vormgeven en beter begrijpen? Geworteld in relaties die ons zijn voorgegaan, maken deze praktijken deel uit van een weefsel dat voortdurend in beweging is en toch onlosmakelijk verbonden blijft.

Onlosmakelijk verbonden laat zien hoe menselijke levens, organismen en hun omgeving met elkaar verstrengeld zijn. In deze tentoonstelling maak je kennis met kunstenaars die op verschillende manieren onderzoeken hoe verbindingen ontstaan, blijven bestaan en worden doorgegeven: van ouder op kind, tussen makers onderling en van generatie op generatie. Hoe ze dat doen? Dat lees je hier.

Meer leren over deze kunstenaars?
zie vhdg.nl/kunstenaar/

Over de kuns'

- 1 In 2003 maakte Louisiana P. Bendolph (1961) deze quilt: een deken bestaande uit twee lagen textiel en vulling, genaamd *Housetop - Medallion*. Zij leerde de kneepjes van het vak van haar grootmoeder, Rita Mae Pettway (1941). Hiernaast zie je een van haar creaties.
Foto: Stephen Pitkin

- 2 *Housetop - Fractured Medallion Variation* (1977) van Rita Mae Pettway. Hoewel de quilts elk een eigen vormtaal hebben, zijn ze beide herkenbaar als 'housetop' doordat ze bestaan uit concentrische vierkanten. Binnen de Afro-Amerikaanse traditie staat dit patroon symbool voor ritme, improvisatiekracht en de warmte van een gedeelde gemeenschap.
Foto: Stephen Pitkin

Gee's Bend Quiltmakers

De rijke quilttraditie van de Gee's Bend Quiltmakers (Verenigde Staten) gaat terug tot de negentiende eeuw en ontstond vanuit een praktische noodzaak: warm blijven tijdens koude winters. Door schaarste werden quilts^{1,2} lange tijd vervaardigd uit wat voorhanden was, zoals meelzakken en versleten kleding van geliefden. Juist het werken met resttextiel stimuleerde een vrije, intuïtieve manier van ontwerpen.

Zo ontstonden de beroemde improvisatiequilts, die lokaal ook wel trots 'my way'-quilts worden genoemd. Binnen de gemeenschap wordt deze kennis al generaties lang matrilineair doorgegeven: van moeder op dochter, van vrouw op vrouw. Zo vormen de quilts, ooit ontstaan uit urgentie, een collectief geheugen van ambacht, persoonlijke verhalen en gedeelde familiegeschiedenissen.

stenaars

3 Sander Coers, *Pieta (Intensive Care)* (2026). Dit geweven wandtapijt toont een intiem moment tussen twee figuren, tussen een vader en zoon: verstrengeld in een troostende omhelzing.

4 Sander Coers, *A Dinner No. 2* (2025)

Sander Coers

Welke verhalen worden van generatie op generatie doorgegeven, en welke vervormen, vervagen of raken in vergetelheid? Hoe werken familieherinneringen door in onze voorstelling van het verleden en het heden? In een tijd waarin beelden eenvoudig te manipuleren zijn, onderzoekt kunstenaar Sander Coers (1997) de wankelende grenzen tussen beeldvorming, geheugen en werkelijkheid, en hoe deze zich tot elkaar verhouden. Sander vertrekt vanuit zijn eigen

familiearchief, dat verbonden is met het koloniale verleden van het voormalige Nederlands-Indië. Met behulp van kunstmatige intelligentie genereert hij nieuwe beelden op basis van bestaande familiefoto's.³ Zo bevraagt hij de wisselwerking tussen het persoonlijke en het collectieve-geheugen. De visuele fragmenten die ontstaan voelen als herinneringen: herkenbaar, maar tegelijkertijd nooit precies zo gebeurd.⁴

5 *A glimpse into the mind V* (2022). Vader en zoon vinden elkaar hier op hetzelfde terrein: het bos, waar andere manieren van communicatie gelden. Justus maakte de foto; zijn vader beschilderde deze vervolgens over met zijn eigen observaties.

Justus de Rode

Nadat zijn vader de diagnose Alzheimer kreeg, ging kunstenaar Justus de Rode (1997) op zoek naar een manier om met elkaar verbonden te blijven. Hoe blijf je als vader en zoon met elkaar in contact wanneer een cognitieve ziekte langzaam afstand creëert? Ze keerden terug naar hun gedeelde ritueel: het maken van lange boswandelingen. Tijdens deze tochten fotografeerde Justus de

omgeving, waarna zijn vader Ruud, ook kunstenaar, intuïtief over de beelden schilderde.⁵ Het mycelium, het ondergrondse netwerk van schimmeldraden dat bomen met elkaar verbindt, vormt hier een poëtische metafoor voor hun relatie: gesneden uit hetzelfde hout, maar met een eigen beleving van de wereld om hen heen. Zo ontstaat er een nieuwe dialoog tussen vader en zoon.

6 Tara-Eva Kuijpers Wentink, *selectie van Rhizomen* (2025) De rhizomen, wortelstokken waaruit nieuwe planten ontspruiten, benadrukken zo'n parasitaire verbinding: door voeding van de een, is het leven van de ander gefaciliteerd.

7 Tara-Eva Kuijpers Wentink, *Sting of Poison* (2024)

Tara-Eva Kuijpers Wentink

Zachtroze keramische vormen met scherpe stekels. Textiele netwerken die de wanden bekleden en wortels die uit de muren ontkiemen.⁶ In haar werk speculeert Tara-Eva Kuijpers Wentink (1996) over mogelijke werkelijkheden waarin organismen in elkaar overvloeien. Hybride lichamen bewegen zich tussen plant en dier, terwijl fictieve organen nieuwe vormen van verbondenheid verbeelden. Haar werk opent zo alter-

natieve perspectieven op de relatie tussen mens en natuur. Een belangrijk uitgangspunt voor haar praktijk is de bloem *Rafflesia arnoldii*, ook bekend als de 'corpse flower' vanwege haar penetrante geur.⁷ Deze parasitaire plant kan alleen ontstaan door zich te nestelen in het wortelstelsel van een andere plant om zich daarvan te voeden. Een extreme vorm van afhankelijkheid, waarin leven enkel kan ontstaan via de ander.

8 Sinds 2020 maakt Lieve octobodies. Lieve van Meegen, *You and Me* (2021)

Lieve van Meegen

De Octobodies vormen de basis van het werk van Lieve van Meegen (1994): schilderachtige organismen waarin minstens twee lichamen samenkomen, in één figuur met acht ledematen.⁸ Door lichamen letterlijk te omlijnen op het doek, ontstaan overlappende contouren waarin grenzen verschuiven en individuele vormen in elkaar overvloeien. De kunstenaar omlijnt anderen, wordt

zelf omlijnd of laat deelnemers elkaar volgen in een gedeeld tekenproces. In samenwerking met kunstenaars Martina Priehodová, Lily Dollner en Klaudija Ylaite creëerde Lieve de smelting Sandwi(t)ch (2025), haar grootste octobody tot nu toe. Deelname wordt zo een gelijkwaardig proces van versmelting, waarin de tentakels van iedereen kunnen zijn.

Samen maken, iets leren of in gesprek gaan zijn ook manieren om te verbinden. Rondom deze tentoonstelling organiseren VHDG, de curator en de kunstenaars een verdiepend programma met workshops en activiteiten voor alle leeftijden.

Tijdens de meivakantie is er een speciaal programma voor jonge kunstenaars in de dop, nieuwsgierige (groot)ouders en iedereen die zin heeft om mee te doen.

Alle activiteiten
zijn gratis.

Te
doen

Zaterdag 16 mei	Workshop 'Ontwerp je eigen hybride wezen' door kunstenaar Tara-Eva Kuijpers Wentink	NL / EN
----------------------------	--	----------------

13:30–16:00

**Voor alle
leeftijden**

Stap in de fantasierijke wereld van Tara-Eva Kuijpers Wentink en laat de grenzen tussen mens, dier en plant vervagen. Tijdens deze workshop ga je aan de slag met vormen, materialen en verbeelding. Zo creëer je een organisme met fictieve organen en onverwachte combinaties: je eigen hybride wezen.

Zaterdag 30 mei	Rondleiding door curator Roísín Douglas	NL
----------------------------	--	-----------

15:00–16:00

Verken samen met de curator in de tentoonstelling. Roísín Douglas neemt je mee langs de kunstwerken en laat je zien hoe kunstenaars speculeren over onze verstrengelde levens. Stel vragen, ontdek nieuwe perspectieven en duik dieper in de verhalen.

Zaterdag 13 juni	Workshop 'Analoge AI' door Siska Alkema	NL / EN
-----------------------------	--	----------------

13:30–16:00

**Voor alle
leeftijden**

Geef je herinneringen een tweede leven. Graaf in je eigen familiearchief of je telefoon en kies beelden die iets in je losmaken. Print ze bij VHDG en ga aan de slag: knip, scheur en schilder. Net als kunstenaar Sander Coers bouw je aan een gelaagde collage waarin herinneringen verschuiven en nieuwe betekenissen ontstaan.

Zie je dit icoon?
Dan is aanmelden verplicht.
Dit kan via contact@vhdg.nl

Activiteiten tijdens de meivakantie

Ook tijdens de meivakantie kun je bij VHDG komen knutselen, spelen en kunstwerkjes maken, alleen of met je ouders, opa of oma. Zie naast deze workshops ook onze doorlopende activiteiten.

**Woensdag
29 april**

**Workshop 'Maak je eigen mini-zine'
door kunstenaar Diana Ferro**

NL / EN

**Zaterdag
2 mei**

13:30–16:00

**Voor alle
leeftijden**

Tover alledaagse materialen en kantoorpullen om tot je eigen mini-zine en laat je fantasie de vrije loop. Samen met Diana Ferro experimenteer je met knippen, plakken en onverwachte combinaties. Laat je fantasie de vrije loop en ga naar huis met je eigen kunstwerkje in broekzakformaat!

Doorlopend

Tijdens de tentoonstelling kun je altijd plaatsnemen aan onze MAAKtafel. Wat je zoal kunt doen?

**Elke dinsdag -
zondag**

Quilten - my way!

NL / EN

12:00–17:00

Breng een eigen stukje textiel mee, zoals een theedoek of kleding of kies een lapje uit onze voorraad. Ga aan de slag, bewerk, bedruk, beschilder of borduur het helemaal op jouw manier. Laat je creatie achter bij VHDG en zie hoe alle losse stukken na de tentoonstelling *Onlosmakelijk verbonden* samenkomen tot één unieke, gezamenlijke kunstquilt.

VHDG (voluit: Voorheen de Gemeente) is een kunstinitiatief in het hart van Leeuwarden, met aandacht voor experiment en talentontwikkeling in de hedendaagse kunst.

Na 25 jaar van omzwervingen door de stad heeft VHDG een vaste plek aan het Naauw. Hier presenteren we tentoonstellingen, performances en workshops voor jong en oud – altijd gratis toegankelijk.

Het kunstprogramma van VHDG nodigt bezoekers uit om op een andere manier naar de wereld te kijken en ruimte te maken voor nieuwe perspectieven en verhalen.

COLOFON

Curator
Campagnebeeld
Vormgeving brochure

Roísín Douglas
Jemin Kim
Devi Heller

TEAM VHDG
Artistiek leider
Zakelijk leider
Financiën
Fondsenwerver & curator
Projectleider
Educatie
PR & Communicatie

Koen Bartijn
Hillebrand Rijpma
Alex Wening
Roísín Douglas
Lola Diaz Cantoni
Siska Alkema
Femke Wijbenga
Maaïke Schrikker
Liselot Jaspers Focks

Productie

WHOOG

MET DANK AAN

provinsje fryslân
provincie fryslân

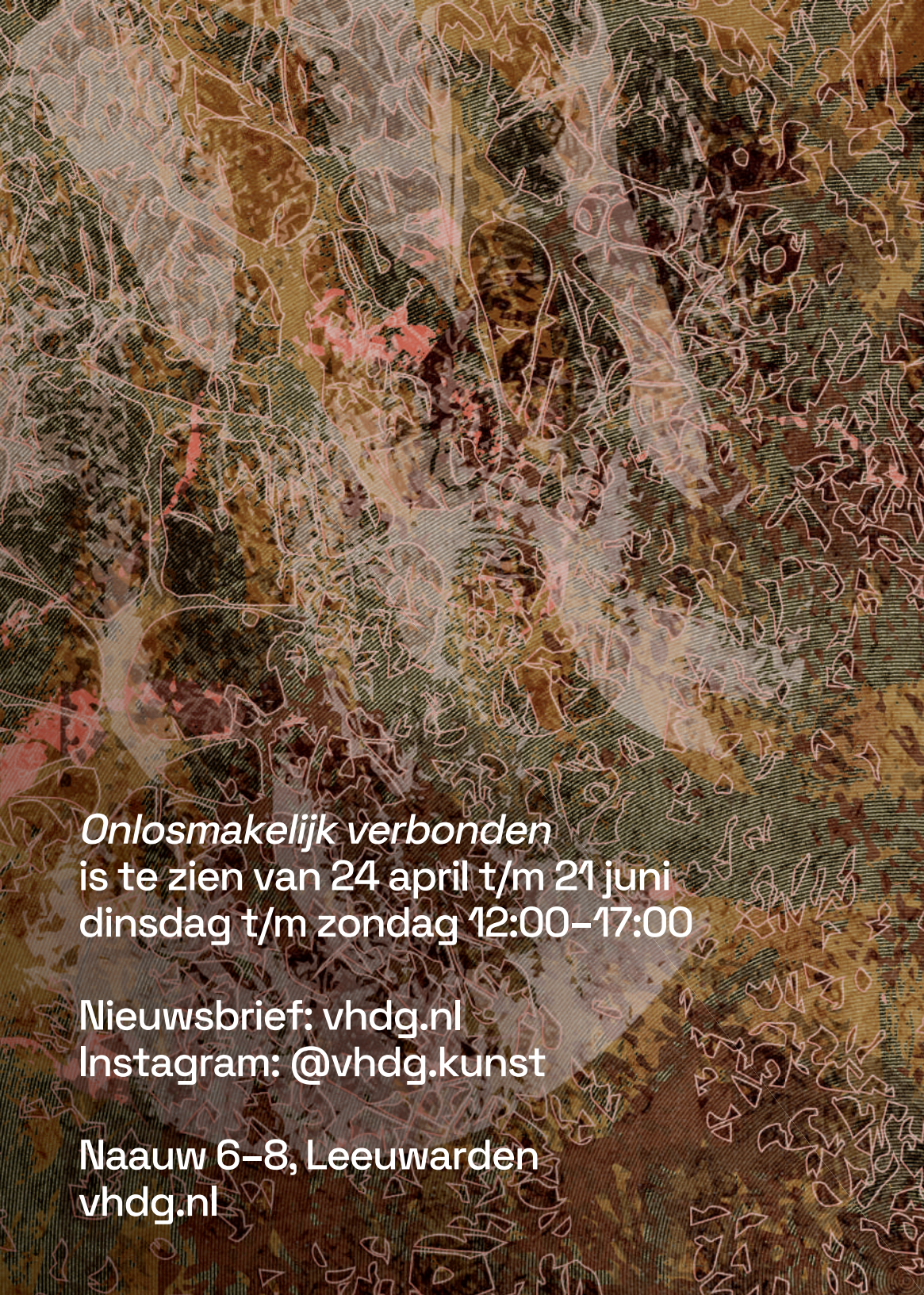
Gemeente Leeuwarden

FONDS 21

ELJA
Foundation

Onlosmakelijk verbonden
is te zien van 24 april t/m 21 juni
dinsdag t/m zondag 12:00–17:00

Nieuwsbrief: vhdg.nl
Instagram: [@vhdg.kunst](https://www.instagram.com/vhdg.kunst)

Naauw 6–8, Leeuwarden
vhdg.nl